СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 51. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 6-го березня 1942. No. 51. Jersey City, N. J., Friday, March 6, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Заноситься на Велику Офензиву Проти Німеччини — Японці Скріпили Наступи в Бурмі й Яві — Є 500 Вбитих, 2,000 Ранених і 500 Знищених Будинків Наслідком Британського Бомбардування Фабрик Під Парижем

ПРЕЗИДЕНТ ПОЧАВ ДЕСЯТИЙ РІК СВОГО УРЯДУВАННЯ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт вступив цеї середи в десятий рік свого урядування як президент Злучених Держав Америки в добрім здоровлю та вірі, що Америка та її нарід закінчить щасливо цю війну, найбільшу в історії цього краю. З тої нагоди президент та його кабінет взяли участь в торжественному богослуженні в історичній церкві св. Івана. Майже всі члени його кабінету були присутні, з виїмком секретаря стейту Кордела Гола, що перебуває тепер в Флориді, та секретаря внутрішніх справ Ікеса. За девять літ його президентури три останні літа були найбільш бурхливі. В 1939. р. президент Рузвелт особисто звернувся до Гітлера та Мусолінія, щоб відвернути европейську війну; в 1940. р. він був вибраний втретє президентом та почав приготовляти Америку до неминучої війни. В 1941. р. разом з Чорчилем проголошує т. зв. Атлянтійськйи Чартер, цебто воєнні цілі Америки та Великої Британії та виголошує історичні промови, в яких домагається виповідження війни Японії, Німеччині та Італії. На початку біжучого року президент Рузвелт обєднує всі проти-тоталітарні народи в бльок Обєднаних Держав та прирікає знищення тоталітарних режимів.

ВЕЛЕС ПРО АНҐЛІЙСЬКІ РЕЙДИ НА ПАРИЖ

ВАШИНГТОН. — Підсекретар стейту Сомнер Велес, запитаний на пресовій конференції, чи анґлійські рейди на Париж означають зірвання з урядом Віші, відмовився дати будьякі вияснення в цій справі, одначе заявив, що бомбардування фабрик Ренольта є цілком леґальним з точки воєнного права. Він твердив, що для нього ця справа є так ясною, що він дивується, як може хто інший не зрозуміти цьої справи.

ЕКВАДОР СТАЄ АМЕРИКАНСЬКОЮ БАЗОЮ В ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ

ВАШИНГТОН. — Американські офіційні чинники підтверджують факт, що Злучені Держави будують морські та летунські бази в Еквадорі та що туди вислано численних специялістів і техніків, які мають допомагати в конструкції тих баз. Крім них вислано рівнож більшу санітарну місію, яка має поправити санітарні відносини в країні, бо це на думку офіційних чинників, є необхідне для успішної оборони Полудневої Америки.

ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШИХ ПЛАТЕНЬ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

ВАШИНГТОН. — Підкомітет військових справ сенату ухвалив резолюцію, в якій домагається подвоєння платні воякам як теж підвищення її підстаршинам та нижчим старшинам у всіх родах зброї. Звичайні вояки побирають тепер $21 місячної платні. Згаданий комітет домагається, щоб її підвищити до $42. Сенатор Джансон з Колорадо, голова комітету, заявив, що згідно з його обчисленням стану армії з 1. січня ц. р., це коштувалоб уряд додаткових $225,000,000 на рік.

ДАЄС ПРО ТОТАЛІТАРНУ ПРОПАҐАНДУ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — Конґресмен Мартин Даєс, голова комітету для розсліду не-американської діяльности, заявив в промові в палаті послів, що він має певні докази, що пропаґанда Держав Осі намагається здискредитувати президента Рузвелта особисто радше ніж його державну чи міжнародню політику. Далі Даєс оборонявся від тих закидів, які йому роблять, а саме, що він є сам про-фашистівського наставлення та поминає подібні ґрупи, а переслідує тільки комуністів та їх симпатиків.

ЗАПОВІДАЄ НІМЕЦЬКИЙ НАПАД НА АМЕРИКУ

НЮ ЙОРК. — Пер Дж. Гос, що до останнього грудня був кореспондентом в Берліні, заявив на відчиті в Клюбі Реклями, що Гітлер зробить найбільше зусилля, щоб перемогти Америку та Велику Британію цього року. До такого рішення запхає Гітлера страх перед вичерпанням німецької сили. Стверджуючи, що Гітлер штовхнув японців до бомбардування Перл Гарбор, Гос казав, що в 1942. р. Німеччина сконцентрує великі сили проти Америки та Великої Британії. Для тих цілей Гітлер вправляє свою армію до наїздів через море, подібно як це роблять британці зо своїми відділами, т. зв. „командос". Гітлер, твердив Гос, має багато таких літаків, що можуть летіти 7,000 миль без перестанку. При їх помочі він може бомбардувати Америку, тоді коли його армія зачне інвазію на Анґлію.

ЛІТАКИ МЕКАРТУРА ЗАТОПИЛИ ТРИ ВЕЛИКІ ВОРОЖІ КОРАБЛІ

ВАШИНГТОН. — Департамент війни повідомляє, що американські літаки ген. МекАртура виконали вдалий налет на японські кораблі в Субік Бей, на Филипинах, та цільним бомбардуванням знищили три великі кораблі ворога. Разом знищили вони щонайменше 30,000 тонажу та спричинили великі пожарі в доках на острові Ґранде та Олонґапо. Напад заскочив японців цілком неприготованими.

БОМБИ В ГОНОЛЮЛЮ, АЛЕ ЖЕРТВ НЕМАЄ

ГОНОЛЮЛЮ. — Військова команда повідомляє, що після всяких правдоподібностей ворожі літаки скинули три бомби на передмістю Гонолюлю, одначе вибух їх не заподіяв жадної шкоди в людях, ані теж не спричинив знищення будинків. Є це перше бомбардування Гонолюлю від 7. грудня, м. р., коли то японці напали на Перл Гарбор та тим почали війну з Америкою. Ці самі чинники подають, що не було жадних проти-летунських алярмів, ані теж ніхто не бачив ворожих літаків. Вибої, зроблені бомбами, перші побачили робітники та повідомили про це владу.

ДОМАГАЮТЬСЯ НЕҐАЙНОЇ ПОМОЧІ ДЛЯ АВСТРАЛІЇ

ВАШИНГТОН. — Ричард Г. Касей, австралійський представник, заявив, що Австралія не зможе сама здержати японського наїздника, та що американська допомога є конечною, якщо японці мають бути здержані. Він твердив, що австралійців є всего 7 міліонів і що вони будуть завзято битися проти японців, одначе це не врятує ситуації, бо японці мають велику чисельну перевагу. Вправді Австралія дістала вже значну допомогу, твердив Касей, одначе вона дала також підмогу Нідерляндській Індії, тому то вона потребує зміцнення власної оборони іззовні. Під сучасну пору, одинока Америка є в силі та спроможности післати більшу допомогу до Австралії, кінчив Касей.

ЯПОНЦІ ПРОНИКАЮТЬ ЯВУ

БАНДУНҐ. — Японські інвазійні війська поробили певні здобутки на острові Яви. Першусього вони висадили більше війська. Нідерляндські звідомлення говорять, що тепер японці здобули чисельну перевагу. Також появились чисельно японські літаки, яких передтим було небагато. Проте місцеві війська Обєднаних Держав ставлять японцям опір, а в деяких випадках, як ось у порті Субанґ, виконали протинаступ і викинули японців з порту. Японські бомбовики бомбардували столицю Бандунґ і поробили певні шкоди в військових обєктах та в цивільних домах.

ЯПОНЦІ ПЕРЕЙШЛИ РІКУ СІТАНҐ

МАНДАЛЕЙ (Бурма). — На бурмськім фронті японці перейшли ріку Сітанґ. Ця ріка була останньою природньою оборонною лінією перед містом Ранґуном. Японці здобули місто Вав. Британські уступаючі війська стараються за собою все знищити, але в деяких випадках внаслідок заскочення з боку ворога це їм тяжко виконати.

НОВЕ ЗАВОРУШЕННЯ НА БАЛКАНАХ

АНКАРА. — В турецьких колах з острахом слідкують за тим, що діється тепер на Балкані. Німці натискають на Румунію, Болгарію, Словакію і Мадярщину, щоб ті збільшили континґенти свого війська в боротьбі з Советами.

КРИЛА ДЛЯ „ПТИЦЬ ФЛЬОТИ". — У фабриці Бриґза в Дітройті викінчують крила для літаків фльоти. Фабрика виробляла давніше навіззя для авт системи Крайслера й Плімута, але її скоро перероблено для продукції літаків. Кожне крило спочиває на колісцятах, на яких воно легко посувається від одного робітника до другого.

БРИТІЙСЬКІ БОМБОВИКИ ЗАВДАЛИ ФРАНЦУЗЬКИМ ФАБРИКАМ ТЯЖКІ ВТРАТИ

ВІШІ. — Французький уряд заявив, що в наслідок бомбардування з боку британських літаків французьких фабрик в оклицях Парижу згинуло щонайменше 500 осіб, а є ранених поверх дві тисячі. Та всіх вбитих ще не видобуто з руїн. Тому треба сподіватись зросту поданого числа жертв. Маршал Петен назвав той наїзд „трусливою різаниною" і зарядив, щоб день похорону відсвяткувала в смутку ціла Франція.

За обчисленнями французьких властей в налеті брало участь біля 200 британських бомбовиків. Вони налітали на фабрики і цивільні будинки лавами та літали так низько, що нераз здавалось, що зачеплять дахи будинків. Протилетунські гармати стягнули лише два бомбовики. Судячи по жертвах це був найбільш успішний налет, який колинебудь виконала якаебудь летунська сила. Всі париські шпиталі завалені раненими, а лікарі оперували хорих впродовж цілої ночи. Деякі родини цілком знищені. В багатьох залишилось лиш по одній особі. По цім налеті за певний час знов повернуло декілька британських бомбовиків, але вони вже не бомбардували, тільки оглядали наслідки свойого бомбардування, також скидали летючки, кажучи, що коли французи будуть виробляти для німців зброю, то вони знов будуть бомбардувати їх фабрики. Французька преса під німецькою займанщиною старається використати цей випадок, щоб проти Британії викликати найбільшу ненависть. Більше врівноважена французька преса також заповідає, що таке бомбардування, в купі з тим, що французи нині поконані і не можуть оборонятись, викликуватиме серед французів пригнобливе враження.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ПРИБУВАЮТЬ ДО ІРЛЯНДІЇ

ПІВНІЧНА ІРЛЯНДІЯ. — Сюди знов прибули американські війська у великій силі. Внаслідок задержання воєнних секретів власти не подали точного числа. Серед війська є полки з центральних американських стейтів. Перший, що висів на ірляндську землю, був підстаршина Доранс Ман, що служив в попередній світовій війні та був в Европі. Він лишив жінку і доньку та знов вступив до війська. Йому є 45 літ.

ГОТОВІСТЬ БРИТІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА

ЛОНДОН. — Міністер британського летунства сер Арчіболд Сінклер, в парляменті заявив, що британська повітряна фльота готова до своїх воєнних завдань. Як тільки німці зачнуть з весною наступати на Совети та фльота на задах Німеччини розпічне велику повітряну офензиву. Своїм бомбардуванням британські літаки накоїли Німеччині велику шкоду. Але та шкода не є вистарчальна. Летунство, зокрема будову нуркових бомбовиків, треба поширяти. Це є найголовніша зброя в нинішній війні, говорив він. Бо саме при помочи тої зброї можна повести напади в сам осередок ворога. Він заявив, що бомбардування німецьких літаків перешкаджає дуже в британській продукції. Те саме робить британське бомбардування німецькій продукції. Він заявив, що Британія і Америка роблять поважні старання, щоб збільшити число бомбовиків.

ПІДЗЕМНІ ФАБРИКИ

ЛОНДОН. — Британці добре приготовляються до всіляких несподіванок з боку ворога. Вони почали будувати підземельні фабрики, які вироблятимуть важну зброю і амуамуніцію. Така фабрика знаходиласяб глибоко під землею і малаб не лиш ту добру сторону, що бомба її не досягнулаб, але й ту, що булаб так зверху закрита деревами, що ніхто й не догадавсяб, що під сподом є фабрика. Таку одну фабрику вже виготовлено. В ній є теж приміщення для шести тисяч робітників і робітниць. Машини в тих фабриках походять з Америки і вони є якнайкращої якости.

НІМЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ З ПРОЦЕСУ

БЕРЛІН. — Голова пресового бюра в німецькім міністерстві пропаґанди, д-р Поль Шмідт, заявив, що німецькі власти незадоволені з французького процесу в Ріом. Так виходить, що той процес ведеться виключно над тим, чи міністри завинили в обороні Франції, чи не завинили? А німцям ходить про те, щоб ствердити, чи треба було Франції взагалі вступати до війни, чи не треба?

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

З Вільними Союзниками Вільна Індія

Обєднані Держави мали за останній тиждень цілу низку поважних ударів. Японці посунулися далі проти британців, голянців і китайців. Німці завдали Обєднаним Державам поважні втрати на морю. До того зросли нові загрози, як наприклад з боку французького „уряду" в Віші.

Та хоча овид для Обєднаних Держав був назагал закритий чорними хмарами, появляються на овиді довкола чорних хмар срібні лінії, які можуть вказувати на багато краще веремя для тих держав.

Одною зо заповідей звороту до кращого треба вважати заповідь представників британського уряду в палаті лордів британського парляменту, що премієр Чорчил виступить незадовго з важною заявою в справі Індії. Сказано було навіть, що ця заява буде відноситися до „стану" Індії. Це очевидно не може означати нічого іншого, як обіцянку, що Індія дістане від Британії якщо не „становище" незалежної держави, то принаймні становище самоуправної домінії. Можливо, що така обіцянка з боку Британської Імперії заведе зовсім інакше відносини між англійцями й гіндусами та що серед нових умовин гіндуси закинуть своє пасивне становище до війни, а візьмуться до активної участи. Якщо нове становище Індії буде для неї рівнозначне зо свободою, гіндуси будуть почувати, що їм приходиться воювати не стільки за Британську Імперію, скільки за свободу Індії.

Яке великанське значіння буде мати таке нове наставлення населення Індії, можна уявити собі хочби з того, що Індія одна має близько чотириста мілюнів населення. Якби ця маса почула, що воюючи проти Японії, вона воює за себе радше, ніж за своїх правителів, це мало би кольосальне значіння для дальшого перебігу війни. Якби гіндуси станули щиро по стороні Обєднаних Держав, то це між іншим заплішило би навіки японську пропаганду, що йде під кличем: „Азія для азіятів!" Ця пропаганда вже виглядає карикатурно з огляду на японську інвазію Китаю. Якби проти Японії виступила ще так Індія, з клича остався би лише вонючий дим.

Які наслідки має для білої раси справедливе відношення до окупованих народів в Азії, найкращим прикладом може послужити поведінка населення филипинців. Колись Злучені Держави, займаючи Филипини, обіцяли їх виховати до самостійности й цю самостійність їм дати. Останніми роками американський уряд дав ясні докази, що Америка хоче щиро виконати свою обіцянку. Показалося, що тепер Филипинці не дуже то спішилися відорватися зовсім від Злучених Держав. Колиж японці наїхали на Филипини, то всі филипинці, себто не лише американці, але й филипинці еспанської раси, ба навіть первісні тубильці заявилися за боротьбу проти японської інвазії, себто за піддержку для Злучених Держав та Обєднаних Держав. Такі овочі дає чесна визвольна політика.

Світовий Характер Боротьби за Волю

(З промови президента Ф. Д. Рузвелта, виголошеної з нагоди вшанування дня народин Ю. Вашинґтона).

Це війна кожного континенту, кожного острова, кожного моря, кожної повітряної лінії в світі. Широкі океани, проголошувані в минулому як наша охорона від нападів, стали безконечними боєвищами. Наше завдання тепер є битися скрізь довкола земної кулі. Ми повинні вдарити на наших ворогів де тільки зможемо їх здибати.

Мусимо вести боротьбу на тих великих віддалях, аби охороняти наші шляхи постачання з нашими союзниками. Бажанням націстів і японців є відокремити Злучені Держави, Британію, Китай і Росію. Це стара, знана політика „осі": діли і завойовуй".

Є такі, що радять нам зосередитись виключно на обороні останнього шанця. Це ясно, що сталось би, якби народи, що є рішені протиставитись панованню „осі", були би відрізані одні від других ворогами або добровільно накладеною ізоляцією:

1. Ми не моглиб надалі посилати ніякої помочі Китаєві. А поміч Китаєві є важна справа для остаточної поразки Японії.

2. Якби ми втратили сполучення з південно-західною частиною Пацифіку, Японія моглаб розпочати атаки на широку скалю на береги Західної Півкулі, включаючи Аляску.

3. Якби ми спинили посилку амуніції британцям і росіянам в районах Середземного моря й Перської Затоки, тим допустилиб Німеччину до дуже недалекої віддалі від Південної Америки.

4. Якби ми перестали охороняти північно-атлянтійський шлях постачання до Британії й Росії, ми знівечилиб протинаступ Росії та позбавилиб Британію важних запасів продуктів й амуніції.

Північний Атлянтик, Південний Атлянтик, Індійський океан та Південний Пацифік не є шляхами одного напрямку. Кораблі, що перевозять наші військa й амуніцію звідси, привозять назад важні сирівці, які ми потребуємо для нашого власного вжитку.

Оборона світових шляхів сполучення вимагає відповідного безпечного користування морем і повітрям вздовж ріжних шляхів та контролі Обєднаними Державами стратеґічних баз вздовж тих шляхів.

Контроля в повітрі вимагає одночасного вживання важких бомбовиків далекої віддалі й легких бомбовиків, бомбовиків-поринаків, торпедо-літаків й літаків переслідувачів короткої віддалі. Важкі бомбовики можуть літати своєю власною силою звідси до південно-західного Пацифіку, але менші літаки мусять бути спаковані й відіслані на широких вантажних кораблях. Корабель може зробити подорож туди й назад приблизно за чотири місяці, або тільки три подорожі туди й назад за один рік.

Ми вже маємо велике число бомбовиків і літаків переслідувачів з американськими пільотами в щоденнім контакті з ворогом на південно-західнім Пацифіку. Тисячі американських вояків нині беруть участь в тім районі в операціях на суходолі і в повітрі.

До початку цієї війни Филипинські Острови вже були оточені з трьох сторін японською силою. Це повне оточення не дало нам змоги вислати відповідне посилення в людях і матеріялах відважним оборонцям Филипин.

Нічого такого не сталося за останні два місяці, що давалоб нам причину до перегляду нашої основної стратеґії; оборона, яку провадить ґенерал МекАртур, значно перевищила попередні сподіванки. Він і його вояки здобувають вічну славу.

Армія МекАртура з филипинців і американців та збройні сили Обєднаних Держав у Хіні, Бурмі і Голяндській Східній Індії примушують Японію платити непомірно високу ціну за її амбітні спроби захопити контролю цілого Азійського Світу. Кожний японський транспорт, затоплений коло Яви, зменшує можливість висилки посилення до їх армії, що стоїть проти МекАртура на Лузоні.

Наслідки нападу на Перл Гарбор — хоч як поважні — були значно перебільшені. Ці перебільшення спочатку вийшли від пропаґандистів „осі"; але вони були повторені, мушу на жаль сказати, американцями в публичному житті і поза ним.

Ви і я маємо найбільшу зневагу до американців, які з часу подій в Перл Гарбор шепотіли, що вже нема більше ніякої Пацифічної фльоти, що вся фльота була затоплена або знищена 7. грудня, що більше як 1,000 наших літаків знищено на землі.

Уряд має непохитну віру у вашу готовість чути найгірше без вагань або зневіри. Ви в свою чергу повинні мати повне довіря, що ваш уряд не ховає нічого від вас, крім інформацій, які поможуть ворогові.

Число наших старшин і вояків, забитих підчас нападу на Перл Гарбор 7. грудня виносить 2,340, число ранених 946. Зі всіх боєвих кораблів, що були в Перл Гарбор — боєвиків, важких кружляків, легких кружляків, кораблів-летищ, нищівників, підводних човнів — тільки три вибито назавше зі служби.

Багато кораблів Пацифічної фльоти навіть не є в Перл Гарбор. Деякі з тих, що були там, були легко поцілені: інші, які були ушкоджені, або приєднались вже до фльоти, або все ще направляються.

Я можу сказати, що досі — включаючи Перл Гарбор — ми знищили значно більше японських літаків, ніж вони знищили наших.

Ми, американці були примушені відступати, але ми відберемо втрачене. Скоро ми, а не наші вороги, будемо наступати; ми виграємо останні бої і ми зробимо остаточний мир.

Німеччина, Італія і Японія стоять дуже близько до свого максимального випуску літаків, зброї, тенків та кораблів, Обєднані Держави — ні, особливо Злучені Держави Америки.

Наше перше завдання розбудувати продукцію так, щоб Обєднанні Держави могли тримати контролю на морях та досягнути контролі в повітрі і тим здобути подавляючу перевагу. 6. січня цього року я встановив певні, означені завдання для продукції літаків, тенків, зброї та кораблів. Пропаґандисти „осі" назвали їх фантастичними. Сьогодня я можу вам сказати, що ті завдання будуть досягнені.

Ось три важні завдання для кожного американця:

1. Ми не спинемо праці ні на один день.

2. Ми не будемо домагатись спеціяльних прибутків, а бо спеціяльних привилеїв чи користей для якоїнебудь ґрупи чи заняття.

2. Ми зречемося вигід та упростимо наше звичайне життя, як того вимагатиме наша країна.

Пропаґандистам „осі" не вдалося знищити наше рішення й нашу мораль. Тепер вони пробують знищити наше довіря до наших власних союзників. Вони кажуть, що з англійцями покінчено, що росіяне та китайці скоро перестануть воювати. Патріотичні й розсудливі американці відкинуть ці дурниці.

З Берліну, Риму й Токийо нас описують як країну слабосильних, які найматимуть британських вояків, або російських, або китайських, аби ті билися за нас.

Нехай повторять це тепер.

Нехай скажуть це ґенералові МекАртурові та його воякам.

Нехай скажуть це морякам, які нині завдають тяжкі удари на далеких водах Пацифіку.

Нехай скажуть це хлопцям в літаючих фортецях.

Нехай це кажуть маринарям.

Обєднані Держави творять спілку незалежних народів, рівної гідности і значіння.

Ми маємо зеднану команду, співпрацю і товарискість.

Ми, американці, вкладемо від себе зеднану продукцію, спільні жертви і зусилля. Це значить, народню єдність, яка не знає обмежень расових чи релігійних, або себелюбної політики.

Ми, Обєднані Держави, погодились на певні широкі принципи щодо миру, якого ми шукаємо. „Атлентик Чартер" відноситься не тільки до тих частин світу, які межують з Атлянтиком, але до цілого світу; обезброєння аґресорів, самовизначення держав і народів та чотири свободи — свобода слова, свобода релігії, свобода від нужди, свобода від страху. Бує час, коли доля Лондону і Москви була поважно загрожена. Але не було ніколи найменшого питання, що британці або росіяне не піддадуться. Всі Обєднані Держави вітають знамениту російську армію в час як вона святкує 24-ту річницю зорґанізовання. Голяндський нарід беться завзято.

Чункінґ залишається столицею непереможеного Китаю.

„Це часи, що випробовують людські душі".

Ці слова написав Там Пейн, коли Вашинґтонова мала армія обшарпаних і обідраних людей, відступала через Ню Джерзі, зазнавши тільки поразку.

Ґенерал Вашинґтон наказав, щоб ці великі слова були прочитані воякам кожного полку Континентальної Армії і таке запевнення було дано першим американським збройним силам:

„Літні вояки і сонячні патріоти ухиляються від служби своїй країні в цій кризі, але тої, хто витримає її тепер, заслуговує на любов і подяку мужчин і жінок. Тиранію, як і пекло, не легко перемогти, але всетаки маємо ту потіху, що чим тяжча жертва, тим славніша перемога".

Так говорили американці в 1776. році.

Так говорять американці сьогодня!

Треба Грошей і Щораз Більше Грошей

Що війна потребує багато грошей, а не тільки багато гармат і вояків, це стара правда, яку знали добре в минулому. Та коли гроші заважували в давних війнах, то сьогодня вони заважуть далеко більше, бо модерна війна незвичайно коштовна. Цеж, як знаємо, в першу чергу — війна машин. У теперішній війні треба величезної скількости тенків і літаків ріжнородної якости. Треба багато дорогої амуніції. І треба будувати щораз нові кораблі, бо старі падають жертвою субмарин і бомбовиків. А це все означає великанські суми грошей. І то такі великі суми, що їх пересічна людина не може собі навіть уявити, слухаючи про десятки чи сотки біліонів.

Отже таких грошей потребують теж і Злучені Держави. Колиб ходило тільки про саму нашу державу, то ми не мусілиб тим аж надто журитись, бо наш край багатий. Але ми мусимо піддержувати Велику Британію. Мусимо давати допомогу Китаєви. Даємо позички СССР. І допомагаємо грішми і зброєю десяткам ріжних держав чи урядів на вигнанню, що впали жертвою аґресивности Держав Осі. І так є, що американського гроша й американських запасів живности та американської зброї треба тепер на всіх кінцях світа. Навіть треба допомагати і американським республикам, щоб вони могли узброїтись та не допустити до інвазій з боку Держав Осі.

Ми опинились у війні, з якої є тільки два виходи: життя або смерть. Очевидно, що ми хочемо жити. Хочемо задержати наші свободи і наш спосіб життя і думання. А щоб так сталось, нам треба виграти війну. А щоб її виграти, треба вести її вкупі з Обєднаними Державами, бо тільки обєднаними силами зможемо поконати ворогів, що є сильні й бундючні, бо віднесли перші успіхи.

Все те добре знає президент Рузвелт. Знає це й наш уряд. І так треба розуміти ось ті важкі новини, з якими вийшов наяв секретар скарбу Морґентав, жадаючи сякого такого зрівноваження военного буджету. В його пляні є добути при помочі податку коло 27 біліонів долярів. Це є сума, якої конечно потреба, щоби вдержати державну фінансову господарку в рівновазі. Кажемо, що „конечно потреба", а це тому, що й ця сума не вистарчає, бо до неї ще треба дожичити майже 40 біліонів долярів. Але, щоб дістати і те, що конче потрібне, треба буде піднести вдвоє цьогорічні нормальні податки, як і піднести ті оплати, що їх складено титулом соціяльного обезпечення.

Ось ті нові податкові тягарі відчує кожна американська родина. Секретар Морґентав це добре знає і сам про це згадує, але додає, що таки „буде дешевшим виграти війну, ніж її програти". А без тих нових тягарів війни виграти не можна.

Нам треба дістати ці фонди титулом податків ще й тому, щоб не допустити до обезціння гроша, до інфляції.

Ще треба додати, на потіху, що навіть і ті збільшені податкові тягарі є ще далеко меншими від тих, що їх платять в Анґлії чи Канаді. Тому і з цього боку не можна нам дуже нарікати. Бож всі ми є у війні і всім нам треба поносити рівні тягарі.

В. Лебедев.

ПРИГОДА ЗІ СОБАКОЮ

Блінов збирався до служби та шукав старих ґазет, щоби в них загорнути другий сніданок.

— Лише вважай, не візьми вчорашньої ґазети, бо я вчора не встигла перечитати всіх оголошень. Може там буде щось про нашу бідненьку Леді.

Блінова, як сказала ті слова, приложила знову мокру хусточку до лиця, злитого сльозами, уста їй знову скривилися корчево. Блінов скоро й сердито розложив половину ґазети. Півтора тижня відколи пропав той домашній песик, він бачить дома лише сльози та чує зойки. Він тепер наполовину голоден, невиспаний, вкінці все йому опротивіло: жінка, пропавший пес і власне, після тієї втрати собаче життя.

— Не бійся, — сказав він жінці — не візьму вечірного числа. Могтимеш увесь день студіювати від початку до кінця та знову від кінця до початку. Та я мушу ще тобі, Тетяно, сказати, що вже був би час забути цю пригоду. В такий тяжкий рік — про що то ти не думаєш! Над Волгою люди вмирають із голоду, люди, чи ти розумієш?... Часописи пишуть про страшне занедбання дітей... Що буде з ними зимою? Взагалі життя ставить нам багато важних і тяжких питань. А ти лише дурієш за твоєю Леді й перемінила мені життя в справжнє пекло. Вже мені того досить, кажу тобі. Чи ти чула, що я кажу: досить того, досить... Коли найдемо пса, добре, коли його не найдемо, хай собі робить що хоче.

— Ах, Миколо, ти не маєш нітрохи милосердя, нітрохи, чи ти чув, що я кажу? Всі ви мущини однакові. Замісць, щоби мені помогти та розрадувати, ти ще сваришся зі мною.

— А до чорта, абож то ти дитину загубила?

— Що то значить? Коли мені Леді була дорога, наче дитина, або може ще й дорожча... Що ти знаєш!

— Ну, добре, добре... Я не хочу сперечатися з тобою. Який сьогодні день? Що — субота? То можна взяти „Вісти" з вівтірка. Правда?

Став скоро загортати в ґазету великі, нерівно накраяні шматки хліба. Його очі, як звичайно за останніх десять днів, перебігли рубрикою „Найдено" й рука йому несподівано задріжала. Опустився на крісло, зітхнув та неспокійно прошептав лише одно слово:

— Тетяночко!

Жінка зараз запримітила, що тут щось дуже важне й зараз перестала плакати й підбігла до чоловіка. Читали разом:

„Приблукалася біла сучка до моєї хати. Урядова вулиця 21., двері 17, телефон 3-45-32. Коли її власник не зявиться до трьох днів, уважатиму її моєю власністю".

Жінка перша зрозуміла, що то значить.

— Сьогодні субота. Ця ґазета з вівтірка. Це значить, що вже минуло три дні! Вівторок, середа, четвер, пятниця... Сьогодні вже пятий день! Чому ти скорше не запримітив того оголошення? Ти й так усе читаєш ті глупі „Вісти". Ти знаєш, що я не читаю тих скучних, величезних урядових ґазет! Чому ти в пору не запримітив того оголошення, чому, кажи!

Блінов хотів отворити уста, щоби щонебудь сказати, та не міг дійти до слова. Його жінка наче лискавка скочила скоро, заложила капелюх на голову, вирвала йому ґазету з руки, потім усе в одній хвилиночці вже прискочила до чоловіка та тупнула голосно ногою об долівку.

— Ну, як гадаєш! Чи ще думаєш тут сидіти! Чи тобі не сором так сидіти! То ти такий чоловік! Чи ти дійсно не думаєш рушитися з того крісла?

Блінов слухняно та покірно встав.

— Бери капелюх і біжи заразже до першого телефонічного автомату, скажи те число та скажи, що то мій пес і що конче хочу дістати його назад. Скажи, що я була хора, або що ми всі були виїхали на кілька днів! Скажи, що не читаємо „Вістей", або що я неграмотна. Словом кажи, що сам схочеш, а коли будуть противитися, погрози їм поліцією, властями, своїм знатним становищем... Можеш їм сказати й таке: Коли нам не віддасьте нашої Леді, моя жінка попросту подряпає все лице. Ви знаєте, яка то чортиця. То я знаю!... Ну, що, ти ще не зодягнувся. Лінивче, скорше! І не дай себе задурити чимнебудь і щоби я дістала назад мою Леді, чи ти чув!

— Алеж, Тетяночко, тепер це неможливе, таж знаєш, що я мушу йти до служби.

— Ах, отже то так! То служба в тебе багато більше значить, ніж твоя жінка! Може не так? — Ну, коли так, то гарненько дякую.

Пять хвилин пізніше Блінов стояв у телефонічній будці та задихано зажадав число 3-54-32. Зі слухавки почувся небаром високий голос:

— Прошу, так, тут 3-54-32. Хто говорить?

— Прошу дуже, коли я не помиляюся, ви подали були оголошення про білу сучку...

— Так, одначе три дні вже минуло і...

— Даруйте, горожанко! Я знаю, що ви маєте формальне право, знаю. Я спізнився щодо приписового речинця. Та тут зайшли непередбачені перешкоди. Важні причини перешкодили мені, то зрозумієте...

(Кінець буде).

БРАНКИ В ЯПОНІЇ.—Три американські шпитальні доглядачки, що попали в японську неволю на острові Гвам. Від лівої до правої руки: Ліона Джексон з Юніону, Огайо; Маріон Б. Олдс, зо Шикаго; і Дорис М. Етер з Філядельфії.

СПРАВА ВОРОЖИХ ЧУЖИНЦІВ

В недавній заяві відносно ворожих чужинців, Джеймс Ров мол., асистент Ґенерального Прокуратора Злучених Держав, підкреслив, що федеральні власти мають добрий досвід, щоб розпізнавати невинних людей від можливо або активно нельояльних осіб, та що громадянство повинно залишити ту справу в їх руках.

„Всі ми маємо однакове почуття щодо ворожих чужинців", казав Ров. „Ми цілком свідомі, що невинних осіб не повинні переслідувати просто тому, що нам випало бути у війні з країнами, де вони народились. З другого боку, ми є у війні. Ми знаємо, що існують такі речі, як саботаж і шпигунство. Та знаємо, що деякі з тих ворожих чужинців є нельояльними.

„Ми не хочемо докучати людям, але також не хочемо брати ніякого ризика. Є одна відповідь на це питання: залишити свойому урядові рішати про нього. Це не є поле для самостійного, недосвідченого осуду. Уряд, зокрема Департамент Справедливости та Федеральне Слідче Бюро, багато років вишколювали людей спеціяльно для подібного завдання. Вони мають досвід. Вони знають, де шукати за саботажом і шпигунством. Вони знають, які ґрупи підозрівати. Нехай вони це роблять. Як ви самі спробуєте те робити, ви можете обвинувачувати невинних людей. І що також важне, ви можете перешкоджати досвідченим слідчим, які напевно знають те що й ви, але не хочуть того виявляти саме тепер. Іншими словами — майте довіря до вашого уряду.

„Досі Департамент Справедливости є вдоволений зо загальної поведінки ворожих чужинців. Більшість з них розуміє, що задля охорони країни від малої кількости нельояльних чужинців, багато невинних осіб, вірних принципам нашої демократії, мусить терпіти невигоди. Обмеження щодо поведінки ворожих чужинців, накладені Департаментом Справедливости, є необхідними мірами остороги на час війни. Заборонено ворожому чужинцеві мати у володінні стрільну зброю, або інші знаряддя війни, фотографічні апарати, короткохвилеві радіо-приймачі або висилачі. Вони не сміють мати начерків, мап або фотографій з ніяких військових або морських закладів чи заосмотрень.

„Згідно з розпорядженнями, ворожий чужинець може подорожувати в межах громади, де він проживає, але щоб їхати з одної місцевости до другої, він мусить дістати дозвіл від прокуратора Злучених Держав в його дистрикті. Якщо він хоче змінити місце свого перебування, або місце заняття, він також повинен дістати на те дозвіл від прокуратора Злучених Держав. Аплікації на такі дозволи мають подаватися щонайменше за цілий тиждень наперед. Ворожі чужинці, які працюють в заняттях, що вимагають частого подорожування, або у визначені періоди часу, можуть просити про один дозвіл на такі подорожі, але не окремі для кожної поїздки. Всім ворожим чужинцям заборонено подорожувати літаками.

„Далі розпорядження постановляють, що чужинці ворожих національностей не можуть проживати в районах, визначених обмеженими районами, хіба що під умовами, спеціяльно визначеними Ґенеральним Прокуратором.

Зрештою розпорядження вимагають, щоб всі чужинці ворожих національностей мали ідентифікаційні посвідчення.

„Департамент Справедливости затримує ворожих чужинців, які порушують закон, або які важаються небезпечними. Це є його завдання. Вашим завданням є — бути розважними й поборювати страх, істерію та ширення чуток. Виконуючи це, ви спричинитесь до зміцнення народної єдности, яку ніхто ніколи не зможе розбити".

НАТИСК НА НІМЕЦЬКІ ЛІНІЇ В СОВЄТАХ

МОСКВА. — Совєтські звідомлення далі говорять про натиск їх військ на німецькі лінії і про відступ німецьких ліній взад. В деяких випадках, говорять совєтські звідомлення, той відступ такий поспішний, що перевищає відступ совєтських військ на початку війни з німцями. В околицях Старої Руси ведуться далі завзяті бої. Ціла 16 німецька армія далі там окружена і хоч напружує всіх сил, щоб вирватись з обіймів, не може цього довершити. Німці при тім поносять великі втрати. Офензива на Україні продовжується. Німці, за совєтськими інформаціями, є змушені уживати свої резерви. Зловлено на фронті один великий німецький ґлайдер, який може нести на собі 150 вояків у зброї.

Ґебер, арабський альхемік з VIII. століття є відомий як батько хемії.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ УДУРЯТЬ КОХИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Кілька разів мав я нагоду читати в пресі, що Гітлєр чи пак його висланники на Україну, всякі Кохи, стараються представити себе „приятелями" українського народу. Не думаємо, що є такі українці, якіб вірили цим обітницям німецьких окупантів. Гітлєр не тільки не створить жадної української держави, але навпаки, буде роздавати українську землю як відпадки тим своїм сателітам, що бються по його стороні. Він вже дав румунам великий шмат української землі. Певно також, що він обіцяв щось і мадярам та тим ненаситним італійцям. Колиб він програв війну, то всі ці його союзники тікалиб чимскорше з української землі. А коли виграє війну, то він сам забере українські багаті землі, а про українців так подбає, як дбали московські большевики, від 1919. р. Правили на Україні терором та розстрілами.

Коли американські українці дійсно хочуть чимнебудь помогти свому поневоленому народові в Европі, то вони в першу чергу повинні помагати Америці виграти війну, а далі заперестати ці безплідні свари по ґазетах та мітінґових салях. Добившися згоди тут, вони повинні домагатися, щоб демократичні держави визнали право українського народу бути вільним та самостійним на українській землі.

Йосиф Крук, союзовець,
Милборн, Н. Дж.

ЯКИЙ БУДЕ ФАРМЕРСЬКИЙ РІК?

Переглядаючи ґазети, знаходимо в них всячину, а найбільше тепер про війну. І ми, фармери, те читаємо. І над тим роздумуємо. Та ось весна перед нами і ми журимось, який то буде цей новий рік для нас, фармерів. Ми тут, в Ґрейт Медовз, Ню Джерзи, управляємо городовину: селери, цибулю, салату, моркву, шпінат і т. д. Бачимо, що все, що приходиться нам тепер закупити, щоб з весною почати роботу, значно подорожіло. Наприклад один фунт цибулевого насіння коштує 7, 8, а навіть 9 долярів. Пішов вгору всякий інший матеріял, а такий, який, наприклад, потрібний до висилки городовини, тяжко, а то й неможливо набути. Коли тепер таке все дороге, то яка буде заплата за труд? А з фармерами так є, що як тільки весняне сонечко пригріє землю, то в поле виходять чоловіки, жінки і діти, клякають на коліна й працюють так від рана до вечереа. І так ціле літо, щоб заробити на прожиток. Цього року буде ще більше праці, бо на фармерів спадає великий і відповідальний обовязок оборони нашої землі. Ті, що на фронті, як і ті, що працюють у фабриці, мусять дістати добру поживу, щоб могти виконати свої завдання. Фармері те знають. І тому їхнє завдання буде тепер ще тяжче ніж бувало. Тимбільше, що молоді хлопці й чоловіки пішли вже до війська, а лишились старі й діти. Ось тому, хто живе в місті без роботи, той повинен з весною перенестись на фарми, а там знайде роботу і допоможе своєю працею тим, що воюють на фронті, чи заняті по фабриках.

Ми фармері дуже хотіліб допомогти нашому краєви. Але ми часто безсильні. От повіють вітри і зметуть зо землі насіння. Зливні дощі затоплять, а посуха спалить. Хоч пишу про наше фармерування, але такі самі біди мають і ті, що сіють пшеницю, чи плекають корови, кури і т. п. всі вони тяжко працюють, а винагороду за працю дістають малу.

Ще хочу сказати, що тепер багато пишеться і говориться про вітаміни. На те дам свою просту раду: Споживайте багато ось тої свіжої ярини, що ми її управляємо, а дістанете всі вітаміни, які потрібні для вашого здоровля. А тим поможете і фармерам обіґнати біду, а як ще щось їм залишиться, то за те куплять цілком певно Бонди Оборони, щоб і тим допомогти заховати наш край свобідним ще й для наших дітей.

Ева Дудяк,
Ґрейт Медовз, Н. Дж.

ПРАВИЛА ЛИСТУВАННЯ ЧЕРЕЗ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Американський Червоний Хрест оголосив правила листування з мешканцями Німеччини, Італії, Японії та окупованих ворогами країн. Це є єдина організація, управнена Бюром Цензури займатися пересилкою почти того роду.

Правила є наступні:

Листів не приймають. Писати треба на картках Червоного Хреста, які треба дістати в Червонім Хресті.

Вістки повинні бути чисто особистого характеру. Вони повинні бути обмежені до 25 слів та бути в анґлійській мові. Якщо вживається чужа мова, треба прикласти анґлійський переклад.

Треба уникати скорочень прізвищ, фраз або кодів замісць звичайних зворотів або описів особи, фірми, місцевости чи інших подібних інформацій.

Не можна згадувати про політичні чи військові справи, оборонні матеріяли, пароплавство або погоди.

Особи, які працюють при амуніції чи іншій урядовій праці, не сміють згадувати про те, пишучи заграницю.

Не сміє бути згадки про ґеоґрафічні назви або бизнесові справи.

Картки, які вже розіслано до 3,700 філій Червоного Хреста по всій країні, складаються з трьох частин. На задній частині першої залишено місце для відповіди.

Для посилки заграницю торговельних документів, уповноважень або яких інших леґальних документів, треба дістати на те дозвіл від Бюра Цензури у Вашинґтоні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛИН, Н. Й. — Квартальні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького під покр. Пресв. Тройці, від. 158., відбудуться в суботу, 7. березня, в 8. год. ввечір, в У. Н. Домі, 216-218 Ґренд ул. в Бруклині. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є дуже важні справи до полагодження. — Ю. Павчак, голова; М. Баглай, фін. секр.; М Кіт, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВЕРТАЮТЬ З СЛАВНОГО РЕЙДУ.—Британійські вояки, що находяться на британійському военному кораблі, вимахують руками на знак привіту тим своїм товаришам, що вчинили наїзд на французьку землю, що є під гітлерівсською окупацією. Іде тут в першу чергу про націстівську радіову стацію в Брюневал, Франція, яку британійські вояки захопили і знищили. Британійці вертають на баржах до британійського корабля разом з німецькими полоненими. Корабель відвезе їх через Анґлійський Канал до Анґлії.

YOUR ARMY

(This is the forty-first of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization.)

Prior to the American Revolution there were no insignia as such insignia exist today. The rank of commissioned officer was indicated by the cut of their coat and the quality of their raiment—the more costly the material and the more of it used to dress the officer the higher the rank. Non-commissioned officers were set apart by uniforms of different cut and material from the private soldier. This system was not well adapted to the needs of the Revolution Army. This system was not well adapted to the needs of the Revolutionary Army. The Revolutionary leaders who had the means to provide themselves with habiliments comparable to those which designated rank in the British Army were comparatively few—and these few were too serious-minded to go in for the fine feathers which distinguished the fancy birds who gave their loyalty to the British King.

The troops, of course, had no uniforms. The Continental Congress had trouble enough providing arms and ammunition without attempting to clothe the Army, so each individual soldier attired himself as his fancy dictated and his means permitted. The pastime of looting the homes of Tories which became popular with the "Rebels" after the Continental Congress met in September, 1774, provided many of the class which today would be called "underprivileged" with costly and colorful raiment and it suited their fancy to wear this when they took the field.

Inasmuch as the clothing looted from Tory wardrobes outshone anything the sartorially conservative leaders such as Washington affected, the appearance of impecunious frontiersmen attired in the glory of a court peacock created some confusion. An order issued in 1775 stated that "many inconveniences (arose) from not being able to distinguish commissioned officers from privates" and directed that "some badges of distinction be worn." In accordance with this the Commander-in-chief wore "light ribband across his breast between his coat and waistcoat." Major Generals were to wear a purple ribbon; brigadiers a pink one and aides a green one. Field officers were directed to wear red or pink cockades in their hats. Captains were to wear yellow or buff and lieutenants cockades of green.

In 1780 Washington recommended that major generals wear an epaulet on each shoulder with two stars on each; that brigadiers wear two epaulets with only one star on each and that all field officers wear a plain gold epaulet on each shoulder. Captains were to wear only one epaulet on the right shoulder and subalterns one on the left shoulder. This order was not put into effect until 1782. At the same time sergeants were directed to wear a worsted shoulder knot on each shoulder and corporals one such knot on the right shoulder.

Through a sort of evolution in the years which followed the establishment of the Republic the following insignia of rank to be worn on each shoulder were eventually adopted: Generals, four silver stars; lieutenant generals, three silver stars; major generals, two silver stars; brigadier generals, one silver star; colonels a silver spread-eagle; lieutenant colonels, a silver leaf; majors, a gold leaf; captains, two silver bars; first lieutenants, one silver bar and second lieutenants, one gold bar.

The rank of non-commissioned officers is now indicated by chevrons worn on the sleeve, between the elbow and the shoulder. These chevrons are "v" shaped with the apex of the "V" pointing toward the shoulder. The insignia of the several grades is as follows: Master Sergeant, three chevrons, below which are three curved stripes—called "arcs" in the Army; technical sergeant, three chevrons, below which are two arcs; staff sergeant, three chevrons, below which is a single arc; first sergeant, three chevrons below which are two arcs, with a diamond (called a Lozenge) in the triangular space formed by the lower chevron and the upper arc; sergeant, three chevrons; corporal two chevrons; first class private (known as a lance corporal in the early days), one chevron.

Early in January, 1942 the War Department announced that non-commissioned grades would be submitted for specialist ratings and that the insignia for these new grades would be announced before July 1, 1942. Information as to whether the creation of these new grades will result in a complete revision of the non-commissioned insignia or merely in the adoption of new insignia for the new grades is not available as this is written

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Виявляємо нашу льояльність жертвами і працею.

Дня 9. лютого 1942., відбулися в нашім Нюарку річні збори і вибір уряду українського відділу Американського Червоного Хреста, в Українськім Центрі при Віллям вулиці. Тому, що Америка находиться тепер у війні, а ріжні люди лихої волі закидують українцям в Америці брак патріотизму, не від річи буде згадати про ті збори, бо вони дуже вірно відзеркалюють не тільки почування нашого загалу в Америці, але наглядно показують і доказують, як наш загал все і всюди старається співпрацювати з американським урядом і помагати йому, де тільки можна.

Щодо самих зборів, то переведено їх так гарно і так зразково, що годі про ту справу не згадати. Як знаємо, тут в Нюарку маємо три ріжнородні церкви і багато світських організацій, які подекуди ріжняться своїми поглядами переконаннями, та почуваннями. До Червоного Хреста належать членки тих ріжних церков і орґанізацій і можна булоб припускати, що в такій орґанізації тяжко вивести кінець, а воно тимчасом навпаки. Видно з облич і заховання членок, що кожна з них відчуває вагу такої орґанізації як Червоний Хрест і кожна, як то кажуть, хотілаб неба прихилити тій орґанізації. На салі тиша, предсідниця отвирає збори і каже, яка ціль зборів та просить вибрати предсідницю і секретарку до переведення зборів. Не видно особистих амбіцій, бо жадна не рветься на уряд, як то нераз буває. Ні жадна безпідставно не відпекується, як то теж буває. Тому все те відбулось в найкращім порядку.

Вибрали тимчасовий уряд і зачинаються справоздання з діяльности старого уряду, як рівнож з діяльности цілої орґанізації. І тут знова не чути: я ходила, я зробила, я доконала. Зате чути — ми зробили. Кредиту ніхто собі особисто не приписував, але коли говорено про кредит, то це був кредит для цілої орґанізації.

Зі звітів урядниць бачимо, яка була діяльність відділу. Зваживши факт, що відділ засновано в квітни 1941. року, муситься признати, що відділ мусів бути незвичайно діяльним, щоби доконати того, чого доконав. І так, на протязі так короткого часу відділ вшив і віддав до Американського Червоного Хреста 1,640 куснів ріжного одіння, а самою готівкою віддано $1,291.20. Гроші походили з вкладок, коляди і датків від орґанізацій. Шкода тільки, що місце не позволяє поіменно вичислити всіх і вся, бо то наглядно показалоб, що всі членки працювали як пчоли, кожна по своїй змозі.

Реалізуючи вагу і велич праці, яка є перед відділом, уряд побільшено і розділено роботу, яку кожна членка і кожна урядниця має перевести на протязі біжучого року. Після того, що останніми днями зроблено (при відділі вже засновано курс першої помочи — First Aid —), як рівнож бачучи запал, з яким всі члениці забираються до праці на цей рік, вносити можна, що результат буде ще кращий. Треба тільки, щоби наше жіноцтво громадно вписувалося в члени до відділу, а всі громадяни, як рівнож всі товариства поперли ту справу матеріяльно, бо то є один з найкращих способів, щоб показати, що наклепи та накиди ріжних людей та ґазет на український загал не мають підстави. Така праця затвердить факт, що український загал є льояльний і робить все можливе, щоби допомогти нашому урядови в теперішній, так поважній хвилі.

Зваживши факт, що Червоний Хрест є гуманітарною інституцією і що кождий цент йде на поміч нещасним, які потерпіли і ще дальше терплять від війни, є надія, що наш загал, зрозумівши ту справу, віднесеться до неї прихильно і піпре її так, що на наступних річних зборах наш відділ Червоного Хреста буде міг виказатися ще більшим успіхом. А коли наступить спокій і поміч буде розділювана поміж наших братів і сестер за океаном, ми будемо мати те вдоволення, що і наша лепта пішла на їх поміч.

Адв. В. Кузьма.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З 41. відділу С.У.А.

Річні збори в Товаристві У. А. Горожанок, відділу 41. Союзу Українок Америки, відбулися 21. грудня. Голова відділу, пані Штогрин, відкрила збори, на котрих обговорювано справи Червоного Хреста, закупна Бондів Оборони і багато інших відділових справ. А також урядниччки здавали звіти з діяльности за 1941. рік. Голова відділу заявила, що праця у відділі йде без труднощів, бо між управою і членками панує згода і співпраця. За рішенням членкинь 41. відділу затверджено цей самий уряд, що працював 1941. року, щоб продовжав працю і в 1942. році. По зборах, як кожного року так і цього, членкині засіли до столів, де була подана перекуска, приготована членками. При гарній забаві і смачній перекусці горожанки не забули перевести збірку на народну ціль, котра принесла $10.05.

Збірка буде передана на пресу, а коли преси не буде, то буде передана на Червоний Хрест.

Горожанки також продовжають свою традицію і тому рішили піти з колядою. Заколядували $84.50, котрі розділено на такі цілі: Американський Червоний Хрест $30.00, на Вищу Школу в Стемфорд $30.00 і $14.50 на Сиротинець у Філядельфії, а решту видано на машину, що возила колядничок.

Тетяна Костик, секретарка.

БРІДЖПОРТ, ПА.

Йорданська вечера.

Дня 13. січня членки Товариства ім. Ольги Басараб, 54. відділ С.У.А., приготовили Йорданську вечеру з 12 стравами, по старокраєвому звичаю.

Столи застелювано біленькими обрусами, а по середині столів горіли святочні свічки. Як стіл заставлено стравами, тоді більше як сотка людей засіли до столів як одна родина. Місцевий парох, о. Бартош, поблагословив приготовану вечеру і гості смачно заїдали та нагадували собі цей гарний звичай наших предків, котрим ми дорожимо і заховуємо його по нинішний день, стараючись його передати нашому будучому поколінню.

По вечері гості помолились, подякували Богу за його дари, а членкам за смачні страви заспівали „Многая літа". парох короткими словами дав признання нашим членкам С.У.А. і казав, що чується гордий, що наші жінки належать до такого товариства, де можуть спільно працювати для нашого добра в Америці, як і для слави українського поневоленого народа. Голова відділу, пані Ксеня Шуль, подякувала о. Бартошови за його щире відношення до товариства, а присутним за те, що так гарно прийшли і всі разом забавились. Вкінці голова попросила гостей про жертви на ново-збудований парохіяльний дім. Збіркою занявся п. Іван Грудзінський, секретар місцевої парохії. Збірка принесла $31.00 а з вступу $27.00. Разом $58.00.

Присутна.

ЛУДЛОВ, МАСС.

На А. Ч. Хрест.

Американському Червоному Хрестови Лудловський Комітет передав від місцевих українців зі щедрівки $40. Щедрівкою занявся Український Комітет Червоного Хреста. Не жалували свого часу: А. Пукіш, К. Мельник, Ю. Павлів.

Жертвували по $2: Бойко М., Шабан Гр., Федорів М., Бучацький П.; Ференц Сем $1.50; по $1: Заячківський Т., Кондаревич Я., Лисевич А., Босик В., Сліпенький К., Полянський Ю., Фібель О., Василик П., Гарасюк І., Дибель І., Поплавський А., Олінкевич Н., Гаврильців Д., Костів С., Кульбанський М., Павлів П., Пукіш М., Мельник М., Приступа І., Черпак М., Добрицька А., Андрусик І., Столяр М., Хомин П., Зварич К., Зварич В.; Яців П. 75 ц.; по 50 ц.: Щурко А., Гарасюк П., Жовтий П., Харко Д., Мельник А., Звіжинський Т., Курта А.; Гнатів І. 25 ц. Жертводавцям щира дяка.

І. Приступа,
секр. 253 від. У. Н. Союзу.

ВОНА ВМІЄ ПЕКТИ „ПАЇ".—Марія Елизабет Лош, 17-літня дівчина з Еумес Айова, дістала першу нагороду на конкурсі печення „паїв" з черешнями, в Шікаґо. Вона на світлині стоїть у середині. З нею товаришки, що дістали другу й третю нагороди.

МАЛІ „АЙРИШІ" ПОЇДАЮТЬ ЙОГО ОЧИМА.—Американського вояка, що стоїть на сторожі в Північній Ірляндії, оглядають діти. Вояк одітий у зимове одіння, а діти босі.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В Сейнт Луіс, Мізурі, помер 25. лютого 1942. р., в шпиталі по короткій недузі член Тов. Володимира, від. 179. У. Н. Союзу,

СТЕФАН ПИЛИПЧУК.

Покійний родився в селі Лішки Королівські, Західня Україна, проживши 54 роки.

В Америці полишив у смутку жену, дочку Марію і двох синів: Романа і Івана.

Похорон відбувся в суботу, 28. лютого, з похоронного заведення до греко-католицької церкви Успення Преч. Діви Марії, а відтак при участи родини, ближчої й дальшої, бо навіть з Дітройт, Міш., та членів Бр. Володимира на цвинтар св. Петра і Павла.

Відпочивай, Друже, у прибраній Вітчині. Хай земля Вашингтона буде Тобі пером!

Михайло Паращак, секр.

У Клівленді, Отайо, померла довголітна члениця Сестр. Непорочного З. П. Діви Марії, від. 112. У. Н. Союзу,

МАРІЯ БАХОРОВСЬКА.

Покійна походила зо села Полохна, повіт Сянок. Вступила до Сестрицтва в 1925. Померла 11. січня 1942. року. Похорон відбувся 14. січня з церкви св. Петра і Павла, Калеч Евеню.

Покійна позіставила в смутку мужа та дітей: Андрія, Катерину, Михайла й Олену. Діти всі дорослі.

Сестрицтво взяло участь у похороні.

Най Господь Бог прийме Її душу до царства небесного, а земля свята най буде Їй пером!

Секретарка.

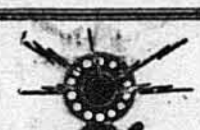
ДАЛЬШИЙ ТЯГ РОЗПРАВИ В РІОМ

РІОМ (Франція). — В тягу дальшої розправи проти бувших французьких міністрів зізнавав бувший міністер французького летунства, Ґай Ля Шамбр. Він рішуче відкидав закиди, начеб він щонебудь занедбував, займаючи становище міністра виробу літаків. Він доказував, що зробив все, що можна було зробити. Вину звалював на французьких фабрикантів, які „навіть не знали, що таке масова продукція". а також на французький военний штаб, який ще на початку війни не вірив, начеб літаки були в стані відіграти в війні важну ролю. Ґай Ля Шамбр добровільно повернув з Америки, щоб станути перед суд і виправдатись з тих закидів. Прокуратор дав до зрозуміння, що французький уряд не має великих закидів супроти нього.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Стефана, від. 221., відбудуться в неділю, 8. березня, в салі церковній при Оклей і Райс ул. в 12. год. сполудне. Будуть вирішуватися важні справи, тому пожаданим є, щоби всі члени й членниці обовязково явилися на збори. — Тарас Шпікула, секр.

З кубічного цаля плятини дасться витягнути дріт, що може опоясати два рази землю.

РАДІО

Проф. А. Кошиць буде говорити на Радіо Програмі Сурми в суботу, дня 7. березня зі стації WBNX від години 4 до 4:30 пополудні.

ОЛИФАНТ ПА.

Олифантський Український Хор імени св. Кирила і Методія, під проводом диригента Л. Сорочинського, буде співати на Мючуал Продкестінг Систем в радіовій програмі, що надається заходами департаменту судівництва під назвою "I hear America Singing", в неділю, 8. березня від год. 5-тої до 5:30 пополудні.

ТАРЗАН, ч. 517. Остання нагода.

„Це є твоя остання нагода" — загарчав Вилієно. „Приступи до піратів, або згинеш... зараз!"

„Я волю краще згинути" — сказав спокійно Тарзан, — „ніж доложити своїх рук до кровавих вчинків лайдака!"

Коли плюгавий зрадник вже замахувався, щоб пробити мечем серце Тарзана, вартовий нагло закричав: „Корабель, корабель!"

Вилієно поспішно побіг до місця вартового, кричучи до Тарзана: „Я скінчу з тобою пізніще!"